

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ

Η ύβρις, οι κίνδυνοι και οι ευκαιρίες

Κάποια στιγμή το «ατύχημα» θα συνέβαινε. Ο τρόπος με τον οποίο οι ΗΠΑ και η Ευρώπη έχουν αντιμετωπίσει τον Τούρκο πρόεδρο οδηγούσε νομοτελειακά σε κάποιο συμβάν σαν το χθεσινό. Η Αγκυρα έπαιξε ένα πολύ σκοτεινό παιχνίδι με το ISIS, αλλά κανείς δεν θέλησε να το αποκαλύψει, παρά τα πολλά στοιχεία που υπήρχαν. Ο κ. Ερντογάν επέβαλε μια ημιδικτατορία στο εσωτερικό της Τουρκίας, η οποία έχει περάσει σχεδόν απαρατήρητη από τη συνήθως ευαίσθητη Δύση. Η Γερμανίδα καγκελάρια εμφανίστηκε πανικόβλητη στο νεοσθωμανικό παλάτι του Τούρκου ηγέτη, χωρίς σχέδιο και χωρίς δικές της «κόκκινες» γραμμές. Όλα αυτά ήταν φυσικό να

φουσκώσουν το μυαλό του κ. Ερντογάν, ο οποίος από καιρό ζει σε μια κρίση μεγαλείου. Η Τουρκία είναι ασφαλώς μία μεγάλη περιφερειακή δύναμη. Όμως, το περίφημο δόγμα Νταβούτογλου δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Το δόγμα προέβλεπε ότι δεν θα έμενε ενεργό κανένα μέτωπο με άλλες χώρες. Τώρα έχουν ανοίξει μέτωπα με τη Ρωσία, το Ισραήλ, την Αίγυπτο, τους Κούρδους και πάει λέγοντας. Ο κ. Ερντογάν έπρεπε κάπου να επιδείξει αποφασιστικότητα για να συντηρήσει τον μύθο και την εικόνα που έχει στο μυαλό του. Ευτυχώς, δεν το έκανε στο Αιγαίο. Τώρα αποδεικνύεται πόσο συνετές ήταν οι φωνές των κυβερνητικών αξιωματούχων και στρατιωτικών που

ανησυχούσαν πολύ για την πρόκληση κάποιου επεισοδίου. Προς το παρόν απευχόμαστε. Τώρα όμως μπαίνουμε σε αχατογράφητα νερά. Τι θα κάνει το ΝΑΤΟ, που δεν μπορεί να εμπλακεί σε πόλεμο με τη Ρωσία ούτε και να αγνοήσει εντελώς τις υποχρεώσεις του έναντι μιας συμμάχου χώρας; Πώς θα αντιδράσει ο Ρώσος ηγέτης, του οποίου το προφίλ κινδυνεύει να τσαλακωθεί αν δεν απαντήσει με ισοδύναμες ενέργειες; Και τέλος, πώς θα επηρεασθεί η σύγκλιση που διαφαινόταν ανάμεσα στους Δυτικούς και τη Μόσχα προκειμένου να καταπολεμηθεί πιο αποτελεσματικά το ISIS; Τα γεωπολιτικά δεδομένα στη γειτονιά μας αλλάζουν πολύ γρήγορα και θεαματικά. Μν

βιαστούμε να βγάλουμε συμπεράσματα. Το κάνουν ήδη οι αυτοσχέδιοι αναλυτές της γεωπολιτικής, προκαλώντας άφθονο γέλιο και κλάμα. Η Ελλάδα μπορεί να παίξει σωστά τα χαρτιά της. Δεν είναι, όμως, σωστό να αντιμετωπίζουμε τις εξελίξεις φοβικά, λειτουργώντας πάντοτε με το σύνδρομο του «τι πάνε να μας σκαρώσουν πάλι». Πάντως, ένα είναι βέβαιο. Ο κ. Ερντογάν αγγίζει την ύβρι, που η Ιστορία έχει αποδείξει –ανά τους αιώνες– ότι οδηγεί σε απρόβλεπτες και σπασμωδικές ενέργειες. Η περιοχή μας «επαναχαράσσεται» ύστερα από περίπου 100 χρόνια, γεγονός που γεννά κινδύνους, αλλά ενδεχομένως και ευκαιρίες.

ΑΥΓΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΗ ΚΑΡΤΕΡΟΥ

Νάνοι της πληροφορικής

Δώστε βάση: Η ομόνοια βασιλεύει μεταξύ τους όταν υπέγραφαν και επέβαλαν Μνημόνια. Ενωμένοι και αποφασισμένοι πίεζαν τον Τσίπρα να υπογράψει ό,τι να 'ναι με τους δανειστές. Με μαχητικότητα, σθένος και ομοψυχία έδωσαν τη μάχη του δημοψηφίσματος και του «Ναι». Γαλήνια, ευρωπαϊκά και ενωτικά, ψήφισαν ακόμα και τη συμφωνία της σημερινής κυβέρνησης με τους δανειστές. Την ίδια συμφωνία που έκανε άνω - κάτω τον ΣΥΡΙΖΑ και οδήγησε σε αποχωρήσεις και πτώση της κυβέρνησης.

Όσο δηλαδή το πράγμα αφορούσε το σύστημα που πατάει κάτω τον απλό άνθρωπο, μέλι - γάλα ήταν μεταξύ τους. Ο Μείμαρκος έκοβε στο πατρών του Σαμαρά, ο Κυριάκος έραβε κουστούμια για τη δημοσιονομική πολιτική, ο Άδωνις έστρωνε το δάφνινο στεφάνι στο κεφάλι του για το έργο του στην υγεία -και στην ιδεολογία βεβαίως- κι ο Τζιτζικώστας προβάριζε την καινούργια φόρμα που του χάρισε ο Παπαμυμικός. Είχαν, εν γένει, μια ωραία ατμόσφαιρα στη Ν.Δ. Μόνο τα χερουβείμ και τα σεραφεείμ έλειπαν.

Όμως ξαφνικά έγινε της κακομοίρας. Όλοι εναντίον όλων, σε όλους τους δυνατούς και αδύνατους συνδυασμούς. Και γιατί παρακαλώ; Γιατί ο καθένας διεκδικεί για τον εαυτό του την αρχηγία στη διαδικασία που άνοιξε. Μαλλιά κουβάρια. Αδελφοκτόνα η Ντό-

ρα. Αδελφοφάς ο Βορίδης. Τυραννοκτόνος ο Τζιτζικώστας. Εντομοκτόνος ο Άδωνις - βλέπει τον Τσίπρα σαν μύγα. Πατροκτόνος ο Κυριάκος. Και στο τέλος το ακραίο και σχεδόν τρομακτικό: Σαμαροκτόνος ο Μείμαρκος.

Ετσι φτάσαμε στο εμφύλιο αποκορύφωμα. Με τον ένα να ρίχνει στον άλλο το ανάθεμα γιατί τους πρόδωσε το άτιμο το σύστημα πληροφορικής των εκλογών τους. Συγγνώμη, δεν πρέπει να γράφουμε βωμολοχίες, αλλά εδώ δεν ταιριάζουν ευπρεπείς λέξεις όπως βλακεία, αβλεψία, ανοησία. Μόνο η λέξη μαλακία αποδίδει το μεγαλείο εκείνων που θέλουν να κυβερνήσουν την Ελλάδα και δεν τους κόβει να δοκιμάσουν μία, δύο, εκατό φορές το σύστημα πριν από τη μέρα Χ. Και πριν από το ρεζιλίκι.

Διότι και δάκτυλος να υπήρχε -λέμε τώρα-, θα τον έβρισκαν αν, αντί να δοκιμάζουν ο ένας τις αντοχές του άλλου -και όλοι μαζί τις δικές μας-, δοκίμαζαν τα πληροφορικά τους. Πάντως, υπάρχει κάποιος κερδισμένος από το νταβαντούρι. Ποιος; Αναρωτηθείτε ποιος φαντάζει ήδη γίγαντας της πολιτικής μπροστά στους νάνους της πληροφορικής. Λέτε να μας τον ξαναφορέσει το... σύστημα; Πλάκα θα 'χει...

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Η γελοιοποίηση ενός κόμματος

Καταλαβαίνουν τι λένε οι υποψήφιοι για την προεδρία της Νέας Δημοκρατίας ή έχουν χάσει τελείως τον μπουσούλα; Οι τρεις από τους τέσσερις μετέρχονται όλα τα μέσα, ακόμη και βρόμικα μερικές φορές, για να πλύνουν τους αντιπάλους τους και την ίδια στιγμή διαμαρτύρονται εντόνως και εκφράζουν την οργή τους για τις προσωπικές επιθέσεις που δέχονται. Ο μόνος που κρατάει ένα επίπεδο σοβαρότητας στην αντιπαράθεση είναι ο Κυριάκος Μητσοτάκης. Προσπαθεί, ματαιώς βεβαίως, να δώσει ιδεολογικό και πολιτικό τόνο στην αναμέτρηση, να θέσει τα ζητήματα της ταυτότητας, του προσανατολισμού και της οργανωτικής ανασυγκρότησης του κόμματος, αλλά συναντά είτε την παχυλή αδιαφορία είτε υπεκφυγές.

Έτσι όπως είναι το κλίμα σήμερα στη συντηρητική παράταξη οι πρωτοβουλίες Μητσοτάκη δύσκολα θα βρουν έδαφος. Ουδείς εκ των υπολοίπων επιθυμεί να εμπλακεί σε μια τέτοιου τύπου συζήτηση. Άλλος γιατί δεν έχει κάτι σημαντικό να πει πέραν από αόριστες κοινοτοπίες περί ανανέωσης, άλλος γιατί η διαιώνιση του γκρίζου γραφειοκρατικού μηχανισμού και άλλος γιατί ξέρει πολύ καλά ότι οι απόψεις του είναι συντριπτικά μειοψηφικές και επιχειρεί να ψαρέψει στα θολά νερά με δόλωμα την εκρηκτική ιδιοσυγκρασία του και την τσεκουράτη γλώσσα του, προσόντα που νομίζει πως είναι αρκετά για να αμφισβητήσουν την ηγεμονία Τσίπρα και να επαναφέρουν το κόμμα σε τροχιά εξουσίας.

Η Νέα Δημοκρατία είναι ένα κόμμα που ελάχιστες φορές ασχολήθηκε επί της ουσίας με ιδεολογικά και πολιτικά ζητήματα. Ένα μεγάλο κομμάτι του πολιτικού προσωπικού της πιστεύει ότι δεν υπάρχει σοβαρός λόγος για θεωρητικές αναζητήσεις και καλύπτεται από το τρίπτυχο «πατρίς, θρησκεία, οικογένεια». Η εσωκομματική ζωή είναι υποτυπώδης, τα καθοδηγητικά όργανα διακοσμητικά και τα πάντα περνούν από τους αρχηγούς και τους διορισμένους απ' αυτούς συνεργάτες τους. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει να αντιμετωπίσει ένα ακόμη πρόβλημα. Είναι ειλικρινής. Διπλώνει νεοφιλελεύθερος, ενώ το κόμμα του, αν και εφαρμόζει όποτε του δίνεται η ευκαιρία να κυβερνήσει σκληρή νεοφιλελεύθερη πολιτική, υποδύεται ότι είναι κάτι άλλο.

ΤΟ ΒΗΜΑ

Οι τουρκικοί σχεδιασμοί και η Ελλάδα

Η κατάρριψη του ρωσικού αεροπλάνου από την Τουρκία προσθέτει ένα ακόμα απρόβλεπτο παράγοντα έντασης σε μια ήδη φλεγόμενη περιοχή. Είναι σαφές ότι παρά τις προσπάθειες δημιουργίας ενός κοινού μετώπου Ευρώπης-ΗΠΑ-Ρωσίας κατά των τζιχαντιστών μετά τις επιθέσεις στο Παρίσι, ότι τα αντικρουόμενα συμφέροντα που υπάρχουν στην περιοχή, υπονομεύουν το εγχείρημα αυτό.

Είναι επίσης γνωστό ότι η Τουρκία με τη στάση της τόσο στο προσφυγικό, όσο και στον εμφύλιο στη Συρία επιδιώκει καταρχήν να διασφαλίσει αυτά που θεωρεί γεωστρατηγικά της συμφέροντα και αφετέρου να αποκομίσει τα μεγαλύτερα δυνατά οφέλη. Η στόχευση της να δημιουργήσει μια ουδέτερη ζώνη στα βόρεια σύνορα της αποσκοπεί στο να αποκόψει την επαφή των κούρδων και επιπλέον στη στήριξη της τουρκμάνικής μειονότητας που υπάρχει στην περιοχή. Επιδιώξεις που δεν συμβαδίζουν αναγκαστικά ούτε με την τακτική της Δύσης απέναντι στους τζιχαντιστές, ούτε με τα συμφέροντα της Ρωσίας.

Η κλιμάκωση της έντασης στην περιοχή δεν δημιουργεί όμως μόνο προβλήματα στην εν δυνάμει συμμαχία Δύσης και Ρωσίας αλλά εμμέσως προκαλεί αλυσιδωτές αντιδράσεις σε όλη την περιοχή. Ίσως δεν είναι τυχαίο ότι από χθες, μετά από διακοπή μερικών ημερών, ξανάρχισε η ροή προσφύγων προς τη Λέσβο και η συνακόλουθη πίεση προς την Ελλάδα, καθώς η κατάσταση στα βόρεια σύνορα μας έχει αρχίσει να γίνεται ασφυκτική λόγω των περιορισμών που έχουν επιβληθεί από γειτονικές χώρες.

Είναι προφανές ότι ο πόλεμος εναντίον των τζιχαντιστών απαιτεί την ευρύτερη δυνατή συμμαχία δυνάμεων και τη σύμπλευση Δύσης -Ρωσίας. Αυτή τη σύμπλευση υπονομεύει για τους δικούς της, εσωτερικούς ή γεωστρατηγικούς λόγους, η Τουρκία σήμερα. Αυτή την προβληματική κατάσταση καλείται να διαχειριστεί και η ελληνική κυβέρνηση, την ώρα μάλιστα που δέχεται πιέσεις από αρκετές ευρωπαϊκές χώρες για τον τρόπο που διαχειρίζεται τις προσφυγικές ροές. Μια δύσκολη άσκηση πολιτικής ισορροπίας καθώς είναι αναγκασμένη να συνεργάζεται με την Τουρκία, αλλά και να λαμβάνει υπόψη της τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις των υπόλοιπων συμμάχων της.